

[Justitsministeren.]

Af disse Undtagelser, af denne Grund-sætning er der gjort rig Anvendelse i Doms-praksis, som man kan se af Krabbes Kom-mentarer, anden Udgave, 1935, Side 466 og Side 487—488. Der er intet af de citerede Tilfælde, der ligger ganske paa Siden af dette. Nærmest kommer vel Dommen i „Ugeskrift for Retsvæsen“ 1914, Side 863, der frifandt Højesteretsjustitiarius Niels Lassen, som i Anledning af en i „National-tidende“ fremsat Beskyldning mod Højeste-ret for at have domfældt Folk for For-brydelser, de ikke havde begaaet, udtalte til Pressen, at den af Højesteret i sin Tid domfældte Fejø-Pige, der under en Gen-optagelse af Sagen senere var frifundet, ikke burde have været frifundet i den sidste Sag, og som nærmere havde begrundet sin Opfattelse ved at fremdrage Professor Pontoppidans Udtalelser.

Men det afgørende er Grundsætningen i Straffelovens §§ 263 og 269, en Grundsætning, der ogsaa findes godkendt rundt omkring i Særlovgivningen. Det gælder Lægelovens § 9, der paalægger en Læge Tavshedspligt om, hvad han under Udøvelsen af sit Kald erfarer eller faar Formodning om angaaende Privatlivet tilhørende Hemmeligheder, med-mindre han ifølge Lovgivningen er forpligtet til at udtale sig eller handle i berettiget Varetagelse af en almen Interesse eller eget eller andres Tarv, ganske tilsvarende Forslag til Lov om Foranstaltninger i Anledning af Svangerskab, for saa vidt angaar Tavshedspligt — tilsvarende Bestemmelser findes i Apotekerloven og Jordemoderloven.

Denne Grundsætning, som senere har fundet klart Udtryk, ikke alene i Straffeloven, men i en Række Love, maa selvfølgelig ogsaa finde Anvendelse paa den rent formelle Særbestemmelse i Retsplejelovens § 31. Naar berettiget Varetagelse af almene Interesser kræver det, saa maa det være berettiget, at navnlig Justitsministeren eller Rigsadvokaten giver et Referat af det, der er sket for lukkede Døre. Jeg har allerede paavist, at man netop ud fra disse Synspunkter bagefter kan sætte sig ud over Lukning af Dørene, der er sket af Hensyn til Statens Forhold til fremmede Magter eller af Hensyn til Sagens Oplysning. Hvorfor skulde det være en Undtagelse, fordi det drejer sig om Sædeligheden? Almene Interesser kan dog lige saa vel kræve Oplysning og nødvendiggøre en Offentliggørelse, naar det drejer sig om Sædeligheden. Og det var i Gundtoft-Sagen Hensynet til at imødegaa den stærke og i ganske usømmelige Former holdte Kritik af en Dom som ufor-

staaelig streng og hele den tidligere oprul-lede Baggrund, der nødvendiggjorde denne Offentliggørelse.

Det vil altsaa ses, at det juridiske Grundlag for Offentliggørelsen er i Orden, formentlig selv om man holder sig alene til Retsplejeloven, men i hvert Fald naar man ser dennes § 31 i Forbindelse med de afgø-rende strafferetlige Grundsætninger og Hen-synet til den ansvarlige Embedsmands Varetagelse af almene Interesser.

Det har forbavset mange Jurister med mig, at Professoren i Proces sammen med „Berlingske Tidende“'s Kronjurister op-træder i den Grad som Paragraf-Dyrkere, at de bortser, ikke alene fra den enkelte Bestemmelses Formaal og Rækkevidde i sig selv, men fra dens hele Sammenhæng med den almindelige Retstilstand, de al-mindelige Retsgrundsætninger. Men hvad siger ikke Carrel i „Mennesket det Ukendte“ — for mig er Mennesket for Resten mere end tilstrækkelig kendt. Han minder om, at jo mere fremragende en Specialist er, desto samfundsfarligere er han, og han tilføjer, at Dagspressen tit gør os den noget tvivl-somme Tjeneste af præsentere disse spe-cialiserede Hjerner professionelle Ensidge-hed.

Det er endelig som fjerde og sidste Argument blevet hævdet, at man, selv om man accepterer det udviklede: at særlige samfundsmæssige Hensyn efter Omstæn-dighederne kan motivere en Offentliggørelse som den skete, ikke kunde anvende den Fremgangsmaade i denne Sag, fordi der fandtes en anden lovlig Udvej, nemlig Ind-bringelse for Højesteret.

Det er klart, at Appel til Højesteret er det naturlige, det normale, ja, den eneste Udvej for at faa den rette Vurdering af Straffen. Men herom gjaldt det jo ikke, og jeg maa derfor ganske og aldeles bestride, at man ved at benytte denne Udvej havde kunnet opnaa det tilsigtede Formaal med Offentliggørelsen. Hvad kunde det nytte, naar det drejede sig om at retlede en vild-ledt Offentlighed, at anke til Højesteret? Højesterets Dom vilde først være faldet, naar det var alt for sent. Selv om Højesteret havde gjort, hvad den kunde, for at frem-skynde Sagen, vilde den Omstændighed, at der rimeligvis vilde have fundet nye Vidne-afhøringer Sted, i hvert Fald have medført, at der var gaaet adskillige Uger, maaske Maaneder, inden Sagen var afsluttet. Og hvad i al Verden skulde det have hjulpet over for den Stemning, der var pisket op ved Indsamlinger, Møder og Adresser?

En meget naiv Rigsdagsmand — de